

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Paweł Wiliński

w sprawie szer. **M. P.**

skazanej za czyny z art. 357 § 1 k.k. i art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 23 kwietnia 2025 r.

kasacji Zastępcy Prokuratora Generalnego do spraw Wojskowych

wniesionej na niekorzyść skazanej

od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 27 sierpnia 2024 r., sygn. akt SA14/24,

zmieniającego wyrok Wojskowego Sądu Garnizonowego w Lublinie

z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt Sg 55/23

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięcia
o środku karnym orzeczonym na podstawie art. 42 § 2 k.k. i w tym
zakresie sprawę przekazuje Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w
Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

Jarosław Matras

Zbigniew Puskarski

Paweł Wiliński

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie, wyrokiem z dnia 21 grudnia 2023 r., sygn. akt Sg.55/23 uznał szer. M. P. za winną tego, że:

1. w dniu 17 czerwca 2023 r. na terenie kompleksu [...] Batalionu Zmechanizowanego w B. podczas pełnienia służby w ramach Pododdziału Alarmowego, do pełnienia której wyznaczona została rozkazem dziennym Dowódcy [...] Batalionu Zmechanizowanego nr [...] z dnia 15.06.2023 r. wprawiała się w stan nietrzeźwości: pierwsze badanie 0,38 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu i drugie badanie 0,42 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. popełnienia przestępstwa z art. 357 § 1 k.k. i za to wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie - na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k. - warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat, zobowiązując oskarżoną - na mocy art. 72 § 1 pkt 1 k.k. - do informowania kuratora o przebiegu okresu próby;

2. w dniu 17 czerwca 2023 r. ok. godz. 22.10 na terenie kompleksu [...] Batalionu Zmechanizowanego w B. prowadziła w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki A. o nr rej. [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości: pierwsze badanie 0,38 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu i drugie badanie 0,42 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. popełnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to wymierzył jej karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych po 10 zł każda. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, a na mocy art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonej świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonych oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 5 000 zł.

Zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty procesu w kwocie 772 zł.

Po rozpoznaniu apelacji złożonej przez obrońcę oskarżonej, w której zarzucono obrazę przepisów postępowania – art. 7 i 410 k.p.k. oraz art. 424 § 1 pkt

1 k.p.k., Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 27 sierpnia 2024 r., sygn. akt SA 14/24, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- zamiast kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat z obowiązkiem informowania kuratora o przebiegu okresu próby wymierzonej za przestępstwo z art. 357 § 1 k.k., na podstawie tego przepisu, przy zastosowaniu art. 323 § 3 k.k., orzekł wobec oskarżonej szer. M. P. karę 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem pozostawania w określonym miejscu w dyspozycji przełożonego w czasie od zakończenia zajęć służbowych przez 4 godziny 2 dni w tygodniu,

- w miejsce orzeczonego za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. w trybie art. 42 § 2 k.k. zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat ustalił okres zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na 1 rok.

W pozostałym zakresie utrzymał w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji i zwolnił oskarżoną od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację od prawomocnego wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w Warszawie wniósł Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. w zw. z art. 657 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w części zmieniającej orzeczenie o środku karnym za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., na niekorzyść skazanej szer. M. P. i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 42 § 2 k.k. poprzez niezasadne obniżenie orzeczonego przez Sąd I instancji okresu zastosowania środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych z 3 lat na okres jednego roku, a zatem poniżej dopuszczalnego ustawowo minimalnego okresu orzeczenia tego środka karnego”.

Wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację obrońca skazanej wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie na rzecz skazanej kosztów obrony w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlegała uwzględnieniu w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k., tj. na posiedzeniu bez udziału stron. Nie ulega bowiem wątpliwości, że zaskarżony wyrok jest dotknięty podniesionym w skardze uchybieniem, polegającym na nieprawidłowej zmianie orzeczenia Sądu meriti o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia określonych pojazdów mechanicznych, zastosowanym wobec skazanej szer. M. P. . Okres obowiązywania tego zakazu Sąd drugiej instancji obniżył z 3 lat do jednego roku, wskazując w uzasadnieniu wyroku, iż „w wyniku przeprowadzonej oceny okoliczności wskazanych w art. 115 § 2 k.k. doszedł do przekonania, że Wojskowy Sąd Garnizonowy w Lublinie w myśl art. 438 pkt 4 k.p.k. wymierzył rażąco niewspółmierną karę szer. M.P. za przestępstwo z art. 357 § 1 k.k. oraz rażąco niewspółmierny środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.”. Rzecz jednak w tym, że Sąd odwoławczy nie dostrzegł, iż wspomniany zakaz orzeka się na okres od roku do lat 15, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej (art. 43 § 1 k.k.) oraz że przepis art. 42 § 2 k.k. (w zaskarżonym wyroku zaznaczono, że „w trybie art. 42 § 2 k.k.” orzeczono zakaz) właśnie stanowi inaczej, bowiem ma brzmienie następujące: „Sąd orzeka, na okres nie krótszy niż 3 lata, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów lub pojazdów określonego rodzaju, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa wymienionego w § 1 (tj. przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, którym jest przypisany skazanej występki z art. 178a k.k. – wyj. SN), był w stanie nietrzeźwości (...)”. W konsekwencji, zmieniając wyrok Sądu pierwszej instancji w części dotyczącej zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, Sąd odwoławczy rażąco naruszył prawo karne materialne – art. 42 § 2 k.k., co miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację obrońca skazanej, postulując oddalenie kasacji, nie wykazał, że podniesiony w niej zarzut nie jest zasadny. Twierdził m.in., że „Z punktu widzenia Skazanej wyrok Wojskowego Sądu Okręgowego z 27 sierpnia 2024 r. (...) był prawidłowy i, co z jej perspektywy istotniejsze, sprawiedliwy. Wymierzony zakaz

prowadzenia pojazdów na okres roku był, jak słusznie zauważył ten Sąd, adekwatny do stopnia zawinienia Skazanej. Trzyletni zakaz prowadzenia pojazdów pozostawałby środkiem zdecydowanie zbyt surowym (...). Nadmieniał też, że Autor kasacji długo zwlekał z jej wniesieniem, a skazana podjęła działania konieczne do odzyskania uprawnień do kierowania pojazdami, jednak w żadnej mierze nie nawiązał do treści art. 42 § 2 k.k. i zawartego w kasacji spostrzeżenia, że „kodeks karny nie przewidywał podstawy do złagodzenia czasu obowiązywania ww. zakazu poniżej tej (trzyletniej – uzup. SN) granicy.

Mając zatem powyższe na uwadze oraz że kasacja została wniesiona w terminie, o którym mowa w art. 524 § 3 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w zakresie, w jakim nastąpiło uchylene zaskarżonego wyroku, Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie wyda zgodne z prawem orzeczenie.

[J.J.]

[a.ł]

Jarosław Matras

Zbigniew Puskarski

Paweł Wiliński